

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015 și a sentinței Judecătoriei Căușeni din 01 septembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Rogai Iuri Vasili, născut la 12 aprilie 1975, originar și domiciliat în r-nul Căușeni s. Tănătari.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 10.02.2015-01.09.2015
2. instanța de apel: 26.10.2015-12.11.2015
3. instanța de recurs: 12.02.2016-23.03.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 01 septembrie 2015, Rogai Iuri Vasili, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, la 13 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost admisă acțiunea civilă, s-a încasat din contul lui Rogai Iuri în beneficiul lui Berlinschii Lilia suma de 8.000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Rogai I. în seara zilei de 07 octombrie 2014, aflându-se la domiciliul său, în s. Tănătari, r-nul Căușeni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict iscat cu Burlacu Gheorghii, care se afla acasă la Rogai I., realizându-și intenția vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății victimei, i-a aplicat lui Burlacu G. o lovitură cu cuțitul în regiunea abdomenului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 327/D din 29 decembrie 2014, leziuni corporale grave, în rezultatul cărora Burlacu G. la 10 octombrie 2014 a decedat.

Astfel, acțiunile lui Rogai I. au fost încadrate de către instanța de judecată în prevederile art. 151 alin. (4) Cod penal, și anume – *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, acțiuni care a provocat decesul victimei.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Caciur A. în numele inculpatului Rogai I., prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Rogai I. să fie achitat, deoarece a săvârșit fapta imputată fiind în legitimă apărare.

În motivarea apelului a invocat că:

- inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în legitimă apărare, încercând să o protejeze pe sora sa de acțiunile violente ale lui Burlacu G.;

- învinuirea adusă inculpatului este una incorectă, deoarece conform raportului de expertiză medico-legală, cauza decesului victimei a survenit în urma infecției provocată de leziunile corporale ce nu au fost tratate de către victimă;

- victima a decedat peste două zile, anume din cauza că a refuzat tratamentul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, deși, inculpatul nu și-a recunoscut vina, faptele sale infracționale sunt pe deplin probate și dovedite prin probe administrate de către organul de urmărire penală și cercetate de prima instanță, totodată fiind analizate sub toate aspectele la intima convingere, dându-li-se o apreciere obiectivă și corectă.

Instanța de apel a conchis că, vina inculpatului se confirmă și prin materialele cauzei, care sânt pertinente, concludente, utile și veridice, ce coroborează între ele și cu cele menționate supra, și indică la faptul că acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, cum ar fi: declarațiile succesoriului părții vătămate Berlinschi L., a martorilor Burlacu A, Burlacu I., Crețu I. și Crețu G., procesele-verbale de cercetare la fața locului din 09 octombrie 2014 (f.d. 10-15. 16-21, 22-23); raportul de constatare medico-legală nr. 174 din 09 octombrie 2014 (f.d.41-43); raportul de expertiză medico-legală nr. 327/D din 20 decembrie 2014 (f.d. 51); procesul-verbal de examinare a obiectului din 29 ianuarie 2015 (f.d. 57-58); ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict (f.d. 56).

Totodată, instanța de apel a constatat că, prima instanță la judecarea cauzei a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale intenționate care atentează la relațiile sociale cu privire la dreptul persoanei la viață. Astfel, totalitatea de probe acumulată în cauza penală a fost apreciată corect, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a mai menționat, ca fiind irelevante motivele invocate de către partea apărării referitoare la faptul, că inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în stare de *legitimă apărare*, deoarece conform legii penale, legitima apărare este o acțiune pe care o realizează o persoană săvârșind o faptă prevăzută de legea penală pentru înlăturarea efectelor unui atac care periclitează valorile sociale ocrotite de lege.

În continuare, instanța de apel a apreciat ca, fiind declarative și motivele, precum că decesul lui Burlacu G. a fost generat de faptul că acesta a refuzat tratamentul, or conform raportului de expertiză medico-legal nr. 174 din 09 octombrie 2014 s-a stabilit, că în urma examinării cadavrului victimei a fost depistată o plagă înțepat-tăiată, penetrată a abdomenului, cu lezarea țesuturilor moi, mezenterului, intestinului subțire, care a fost produsă prin acțiune traumatică cu obiect ascuțit, înțepător-tăietor, cu circa 2-3 zile până la deces, aceasta fiind în legătură cauzală directă cu survenirea morții.

Astfel, instanța de apel, consideră, că concluziile primei instanțe privind stabilirea pedepsei inculpatului corespund principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale prevăzute de art. 7 Cod penal, scopului și criteriilor individualizării pedepsei prevăzute de art. 61, 75 Cod penal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bolocan L. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, cu achitarea inculpatului din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constructive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În motivarea recursului invocă:

- neîntemeiat a fost respinsă versiunea apărării referitor la faptul că inculpatul s-a aflat în legitimă apărare;

- lipsește legătura cauzală directă dintre acțiunile prejudiciabile ale inculpatului și consecințele prejudiciabile ce au dus la survenirea decesului victimei;

- survenirea decesului victimei a fost determinată de propria atitudine, neglijența pe care a manifestat-o față de sănătate.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece respectivul recurs redă textul apelului declarat și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate de inculpat, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele în ansamblu, conform prevederilor art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

În recursul declarat în prezenta cauză, apărătorul inculpatului Rogai I. invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală și anume că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

La analiza prezenței temeiului de casare invocat și anume - *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, instanța de recurs notează că, e necesar de a ține cont de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către prima instanță și cea de apel, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corect, iar dacă injust fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, rezultă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

În viziunea Colegiului penal, în prezenta speță temeiul invocat de către recurent nu este incident ca motiv de casare a hotărârilor judecătorești atacate, deoarece fapta imputată inculpatului este prevăzută de legea penală ca infracțiune și anume conform art. 151 alin. (4) Cod penal, ca – *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, acțiuni care a provocat decesul victimei*.

Așadar, având în vedere argumentele recursului și pretinsa eroare de drept invocată de recurent, Colegiul, verificând materialele dosarului constată că, la judecarea apelului, această instanță a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de calificare a acțiunilor inculpatului, în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrat. Probele prezentate, au fost nemijlocit verificate suplimentar în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul, Rogai I., a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal.

Reieșind din lucrările dosarului, Colegiul penal consideră că, soluția adoptată de către instanța de apel în partea calificării de drept a acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, este corectă și întemeiată prin ansamblul de probe expus și analizat în hotărârea contestată și menționate în pct. 5 al prezentei decizii. În opinia Colegiului, instanța de apel just a apreciat cumulul de probe, ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 151 Cod penal, și anume declarațiile inculpatului (f.d. 164), de unde rezultă cert că anume inculpatul era cu cuțitul în mâna stângă, dorind să îl sperie, deoarece victima îl maltrata, neavând intenția de al omorî l-a înfipt pe Burlacu G. cu cuțitul; martorului Burlac I. (f.d. 171) din care rezultă, că acesta se afla fața locului în momentul săvârșirii infracțiunii și a văzut că anume Rogai I. la înfipt cu cuțitul pe Burlacu G.; raporturile de expertiză medico-legale 174 și 327/D (f.d.41-43, 51) din care rezultă că, moartea victimei a survenit în rezultatul șocului bacterian, ca urmare a piritoninei, dezvoltate în urma plăgii înțepat-tăiate penetrate a abdomenului, astfel aceste probe coroborează în restul

probelor administrate de către organul de urmărire penală și cercetate de către instanțele de judecată.

Mai mult ca atât Colegiul menționează, că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal se caracterizează în primul rând, prin vinovăția sub formă de intenție directă sau indirectă.

Din conținutul recursului declarat, apărătorul contestă că în acțiunile inculpatului, lipsește legătura cauzală directă dintre acțiunile prejudiciabile ale inculpatului și consecințele prejudiciabile ce au dus la survenirea decesului victimei.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze, că *obiectul juridic principal* constă în relațiile sociale cu privire la sănătatea persoane, iar din punct de vedere al *laturii obiective*, fapta infracțională specificată la alin. (4) art. 151 Cod penal, cuprinde vătămarea corporală gravă a integrității corporale sau a sănătății, *urmările prejudiciabile primare*, care la rândul său a implicat producerea unor urmări prejudiciabile și mai grave – **decesul victimei**, astfel decesul victimei trebuie să se găsească într-o *legătură de cauzalitate directă* cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, iar această legătură de cauzalitate trebuie să fie cuprinsă de vinovăția făptuitorului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul reține, că inculpatul deși nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, acesta a recunoscut că i-a aplicat victimei o lovitură cu cuțitul în regiunea abdomenului, fapt confirmat și prin declarațiile martorilor audiați, ce coroborează cu restul probelor administrate și cercetate pe cauza respectivă. Așadar *fapta prejudiciabilă* se poate concretiza în acțiune (lovire, **înjunghiere**, otrăvire...). Astfel inculpatul prin acțiunile sale directe a atentat la relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei, provocându-i victimei leziuni corporale ce au dus la decesul acesteia, or, când victima a părăsit casa inculpatului, acesta urma să anunțe organele abilitate (*ambulanța, poliția – în caz de legitimă apărare*), sau inculpatul după aplicarea **loviturii cu cuțitul** în regiunea abdomenului a prevăzut careva urmări grave, fiind conștient că putea leza organele interne ce sunt importante pentru viața și sănătate persoanei, astfel ultimul manifestând indiferență de soarta victimei a plecat a doua zi la muncă, împrejurare ce exclude și versiunea legitimei apărări invocată la caz.

Mai mult ca atât, instanța de recurs consideră necesar să reitereze și faptul just apreciat de către instanțele ierarhic inferioare, referitor la argumentul privind legitima apărare, învederând prevederile alin. (2) art. 36 Cod penal, ce stipulează că, *este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.*

Potrivit doctrinei penale sub aspectul legitimei apărări, *atacul* este o agresiune, o comportare violentă a omului, care este îndreptat împotriva unei valori sociale ocrotite de lege. La rândul său, atacul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie direct, imediat, material și real;

- să fie îndreptat împotriva propriei persoane, a altei persoane sau împotriva unui interes public;
- să pună în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Teoria juridică menționează că, caracterul imediat al atacului fixează în timp desfășurarea acestuia, încadrându-l într-un anumit interval, în care poate interveni o apărare legitimă.

Prin urmare, reieșind din dispoziția normei sus enunțate și considerentele doctrinale o condiție pentru a fi prezentă legitima apărare este respingerea unui atac, însă din materialele cauzei reiese că inculpatul după ce a fost lovit, **ridicându-se de jos, l-a atacat el în cele din urmă** pe Burlacu G., înjunghiindu-l cu cuțitul în regiunea abdomenului, adică în momentul înjunghierii atacul asupra inculpatului **nu era în așa măsură pentru a prezenta pericol real și grav asupra persoanei inculpatului**, respectiv nu este incident prezența circumstanței – legitima apărare.

Având în vedere cumulul de probe administrate în prezenta cauză, în opinia instanței de recurs a fost confirmată cu certitudine vinovăția inculpatului Rogai I. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, precum și prezența elementelor acestei infracțiuni, în acțiunile săvârșite de către inculpat.

În concluzie, rezumând cele expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanțele de fond în privința inculpatului, nefiind identificată de instanța de recurs vreo eroare judiciară, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii atacate, Colegiul penal consideră ca fiind nefondate criticile formulate de către recurent în recursul ordinar declarat, din care considerente se impune soluția privind inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, în cauza penală privind-l pe **Rogai Iuri Vasili**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 13 aprilie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie